

X. évfolyam/9. szám

2007.10.20.

2007/9. hó

TEJ ÉS TEJTERMÉKEK

Tartalom

Piaci jelentés	1
A termelői nyerstej termelői ára 3	
A feldolgozott tej és a főbb tejtermékek feldolgozó értékesítési árai	4
Ábrák	6
Külföldi piaci információk.....	12
(Keresztessyné Mohr Katalin)	

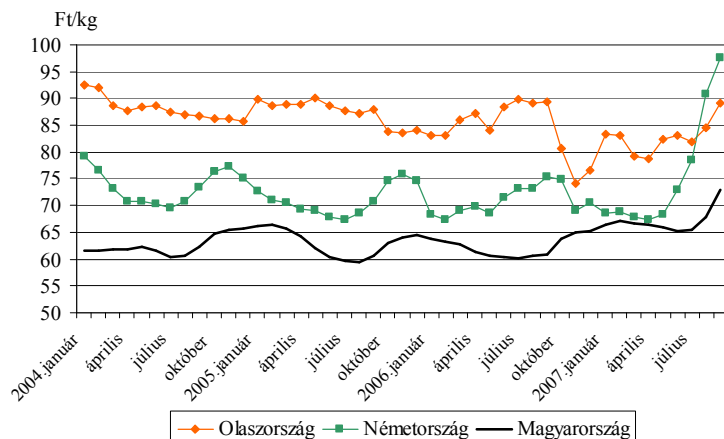
Készítette:
Ecsediné Wanek Zsuzsanna

Kiadó:
Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
Magyarország
H-1093 Budapest
Zsil utca 3-5.
Telefon: 1 476-6094
Fax: 1 217-8111
Osz. vez.: 1 476-6092
Internet: www.akii.hu

PIACI JELENTÉS

A nyerstej hazai termelői átlagára az elmúlt tíz évet tekintve rekordszintet ért el 2007 szeptemberében (73 Ft/kg), az előző hónaphoz képest 7%-kal, az előző év szeptemberéhez mérten viszont 18%-kal nőtt (2. táblázat). Az áremelkedés csak részben adódott a beltartalmi értékek javulásából. A nyerstej zsír- és fehérjetartalma a nyári meleg okozta csökkenés után, szeptemberben 3%-kal emelkedett, és a zsírtartalom is meghaladta az előző két év szeptemberének értékeit (3. ábra). Az ár növekedésében lényegesen nagyobb szerepet játszott az európai és világpiacon egyaránt jellemző kínálati hiány, valamint a kereslet növekedése. A nyerstej német és olasz szeptember havi belpiaci árai (97,56 Ft/kg és 89,10 Ft/kg) a magyar nyerstej árak emelkedése ellenére továbbra is 20-30Ft-tal magasabbak, ami fokozza a hazai nyerstej kivitelét. (A hazai nyerstej kivitele 2007. I-VII. hónapban 20%-kal nőtt az előző év hasonló időszakához képest.)

A nyerstej termelői ára néhány európai országban

Forrás: CIRCA, CLAL

*a németországi szeptemberi ár előjelezés

A továbbiakban bemutatjuk, hogy Magyarországon a tej termelői árának emelkedése hogyan jelentkezett a termékpálya többi fázisában. A nyerstej termelői árának változását a tej és tejtermékek belföldi értékesítési, valamint fogyasztói áralakulásával hasonlítjuk össze.

A tej és tejtermékek értékesítési árának változását a Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR) által megfigyelt termékkör (lásd 3. táblázat) alapján számítottuk ki. A fogyasztói árak felmérését a PÁIR 8 nagyobb budapesti üzletlánc egy konkrét üzletében végzi, így a termékek árváltozása ezen a megfigyelésen alapul. A fogyasztói árak felmérése során a forgalmazott mennyiségek nem kerülnek rögzítésre, ezért a fogyasztói árváltozások kiszámításához (súlyozás) a megfigyelt termékek értékesített mennyiségeit használtuk.

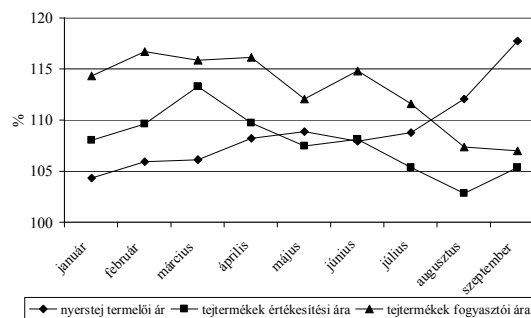
Árváltozások a tej termékpályán 2007. I-IX. hó/2006. I-IX. hó

	%
Nyerstej termelői ára	108,8
Tejtermékek feldolgozói értékesítési ára	107,7
Tejtermékek fogyasztói ára	112,7

Forrás: AKI, PÁIR

A nyerstej termelői ára 2007. január-szeptember között 9%-kal volt magasabb, mint egy évvel korábban. A tej és tejtermékek értékesítési ára ugyanakkor kisebb mértékben emelkedett (8%), mint a nyerstej termelői ára. Az adatok jelzik, hogy különösen az előző hónapokban, a tejhiány miatt a termelők érdekérvényesítő képessége javult a termékpályán, a tejfeldolgozók pedig a hazainál kedvezőbb árfekvésű és folyamatosan növekvő tejtermék import miatt nehezebb helyzetbe kerültek. A fogyasztói árak tendenciája nemcsak követte a termelői és az értékesítési árak alakulását, hanem lényegesen meg is haladta azt. A termékpályán a fogyasztói árak emelkedése volt a legnagyobb, csaknem 13% a vizsgált időszakban. Ez azt mutatja, hogy a tejtermékek fogyasztói árának alakulásában a kereskedelmi láncok szerepe továbbra is meghatározó, a termelői és az értékesítési fázisban történt változások lényegesen kisebb hatást gyakorolnak a végső árakra.

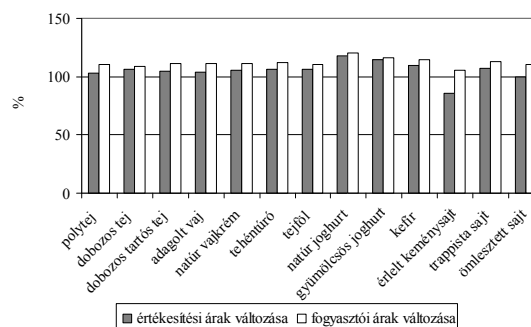
Árváltozások a tej termékpályán 2007-ben (előző év azonos hónap = 100%)

Forrás: AKI, PÁIR

A vizsgált termékek közül 2007 első kilenc hónapjában az érlelt keménysajt kivételével valamennyi termék értékesítési ára nőtt az előző év hasonló időszakához viszonyítva. Az árnövekedés mértéke azonban eltérő volt az egyes termékeknel. A natúr joghurt értékesítési ára 18%-kal, a gyümölcsös joghurté pedig 15%-kal emelkedett, ugyanakkor a zacskós tej ára csupán 3%-kal, a dobozos tejé pedig 5-6%-kal volt magasabb.

Az értékesítési és a fogyasztói árak változása 2007. I-IX./2006. I-IX.

Forrás: AKI, PÁIR

Az érlelt keménysajt értékesítési árának csökkenésében szerepet játszott az olcsó keménysajtok növekvő behozatala, mely nyomást gyakorolt a hazai árakra. Figyelemre méltó, hogy az érlelt keménysajt csaknem 15%-kal csökkenő értékesítési ára ellenére a fogyasztói ára 5%-kal nőtt.

A megfigyelt üzletláncok átlagában valamennyi tejtermék fogyasztói ára egyértelműen emelkedett. A zacskós és dobozos tej fogyasztói árának növekedése (9-10%) csaknem kétszer akkora volt, mint az értékesítési árának emelkedése.

1. táblázat

**A NYERSTEJ TERMELŐI ALAPÁRA
2007. szeptember**

Minőségi osztály	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2006. IX. hó	2007. VIII. hó	2007. IX. hó	2007.IX. hó/ 2006.IX. hó /%%/	2007.IX. hó/ 2007.VIII. hó /%%/
Extra	Ft/kg	72,52	73,02	74,66	62,32	68,83	72,99	117,12	106,04
Osztályon kívüli	Ft/kg	61,13	58,79	-	50,07	50,68	60,56	120,96	119,49
Összes osztály	Ft/kg	72,33	72,94	74,66	61,92	68,51	72,86	117,67	106,34

2. táblázat

**A NYERSTEJ TERMELŐI ÁTLAGÁRA
2007. szeptember**

Minőségi osztály	Mértékegység	Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak-Magyarország	2006. IX. hó	2007. VIII. hó	2007. IX. hó	2007.IX. hó/ 2006.IX. hó /%%/	2007.IX. hó/ 2007.VIII. hó /%%/
Extra	ezer kg	48635	42982	12709	100178	109472	104326	104,14	95,30
	Ft/kg	72,57	73,15	74,94	62,40	68,23	73,10	117,14	107,13
	fehérje %	3,26	3,18	3,25	3,23	3,14	3,23	99,85	102,73
	zsír %	3,61	3,52	3,49	3,53	3,47	3,56	100,70	102,60
Osztályon kívüli	ezer kg	814	262	-	3372	1938	1076	31,90	55,52
	Ft/kg	61,70	58,84	-	49,36	50,13	61,00	123,60	121,69
	fehérje %	3,19	3,22	-	3,21	3,11	3,20	99,54	102,66
	zsír %	3,47	3,57	-	3,46	3,46	3,50	101,24	101,06
<u>Minőségi osztály összesen</u>	ezer kg	49448	43244	12709	103549	111410	105402	101,79	94,61
	Ft/kg	72,39	73,06	74,94	61,98	67,92	72,97	117,74	107,45
	fehérje %	3,26	3,18	3,25	3,23	3,14	3,23	99,86	102,74
	zsír %	3,61	3,52	3,49	3,53	3,47	3,56	100,76	102,59

**A FŐBB TEJTERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA I.
2007. szeptember**

Termék megnevezése		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak- Magyar- ország	2006. IX. hó	2007. VIII. hó	2007. IX. hó	2007.IX. hó/ 2006.IX. hó /%/ 	2007.IX. hó/ 2007.VIII. hó /%/
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es polytej	liter	3559974	3417236	1916678	8888310	7858393	8893888	100,06	113,18
	Ft/liter	116,11	108,94	112,36	106,79	109,72	112,55	105,40	102,57
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es dobozos tej	liter	3766025	2287773	1964047	6176807	7548172	8017845	129,81	106,22
	Ft/liter	129,23	131,40	123,34	116,47	123,45	128,41	110,25	104,01
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es dobozos tartós tej	liter	1605946	968389	167529	4105121	4153358	2741864	66,79	66,02
	Ft/liter	131,03	139,80	201,36	120,45	127,68	138,42	114,92	108,41
Adagolt vaj	kg	91409	81784	9507	157441	159981	182700	116,04	114,20
	Ft/kg	957,57	1028,13	1005,64	946,96	987,16	991,66	104,72	100,45
Vajkrém natúr	kg	101985	46380	2661	150498	144090	151026	100,35	104,81
	Ft/kg	717,03	658,44	696,67	686,24	708,11	698,68	101,81	98,67
Tehéntúró	kg	800810	216472	96848	1062504	943335	1114130	104,86	118,11
	Ft/kg	586,65	573,91	612,42	552,84	570,05	586,42	106,07	102,87
Tejföl	kg	2009956	2003947	871515	5029581	4806741	4885418	97,13	101,64
	Ft/kg	318,55	298,62	373,14	294,64	314,33	320,11	108,65	101,84
Joghurt natúr	kg	81913	105103	556098	439289	814948	743114	169,16	91,19
	Ft/kg	270,55	259,29	385,07	289,44	345,54	354,66	122,53	102,64
Joghurt gyümölcsös	kg	300233	459339	1705443	2065465	2599637	2465015	119,34	94,82
	Ft/kg	303,62	262,70	377,26	309,60	346,54	346,94	112,06	100,11
Kefír	kg	746885	308441	338358	1509496	1625021	1393684	92,33	85,76
	Ft/kg	262,73	210,88	291,63	245,38	259,82	258,27	105,25	99,40
Érlelt keménysajt	kg	-	69500	-	82177	37698	69500	84,57	184,36
	Ft/kg	-	1387,10	-	1314,48	1388,03	1387,10	105,52	99,93
Trappista sajt	kg	371853	639925	17798	1341937	1102540	1029577	76,72	93,38
	Ft/kg	966,03	1026,23	1129,84	898,56	955,65	1006,28	111,99	105,30
Ömlesztett sajt	kg	144041	354248	131345	651033	379833	629634	96,71	165,77
	Ft/kg	841,07	1088,05	926,78	988,00	953,70	997,90	101,00	104,63

4. táblázat

**A FŐBB TEJTERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA II.
2007. szeptember**

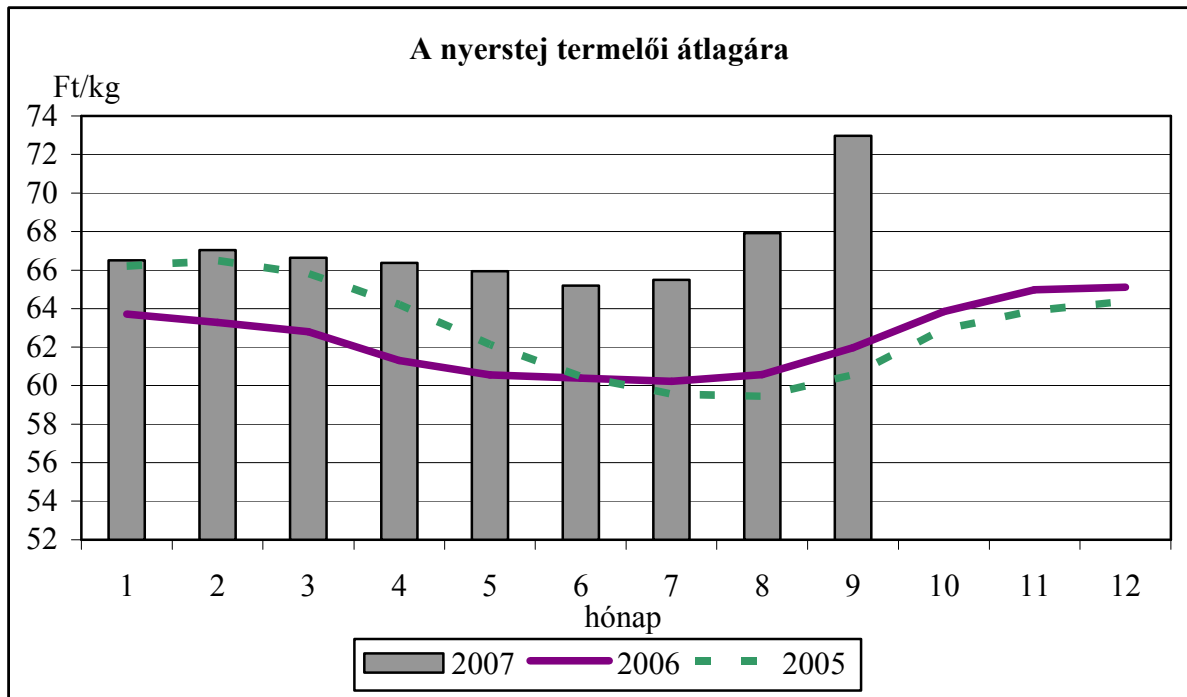
Termék megnevezése		Országos			2007.IX. hó/ 2006.IX. hó / %/	2007.IX. hó/ 2007.VIII. hó / %/
		2006. IX. hó	2007. VIII. hó	2007. IX. hó		
Ömlesztett vaj	kg	975	1605	2040	209,23	127,10
	Ft/kg	843,65	961,38	968,56	114,81	100,75
Sovány tejpör	kg	-	-	-	-	-
	Ft/kg	-	-	-	-	-
Teljes tejpör	kg	-	-	-	-	-
	Ft/kg	-	-	-	-	-
Tej, sűrítve, cukrozott	kg	20715	22213	20760	100,22	93,46
	Ft/kg	719,88	805,05	770,32	107,01	95,69

5. táblázat

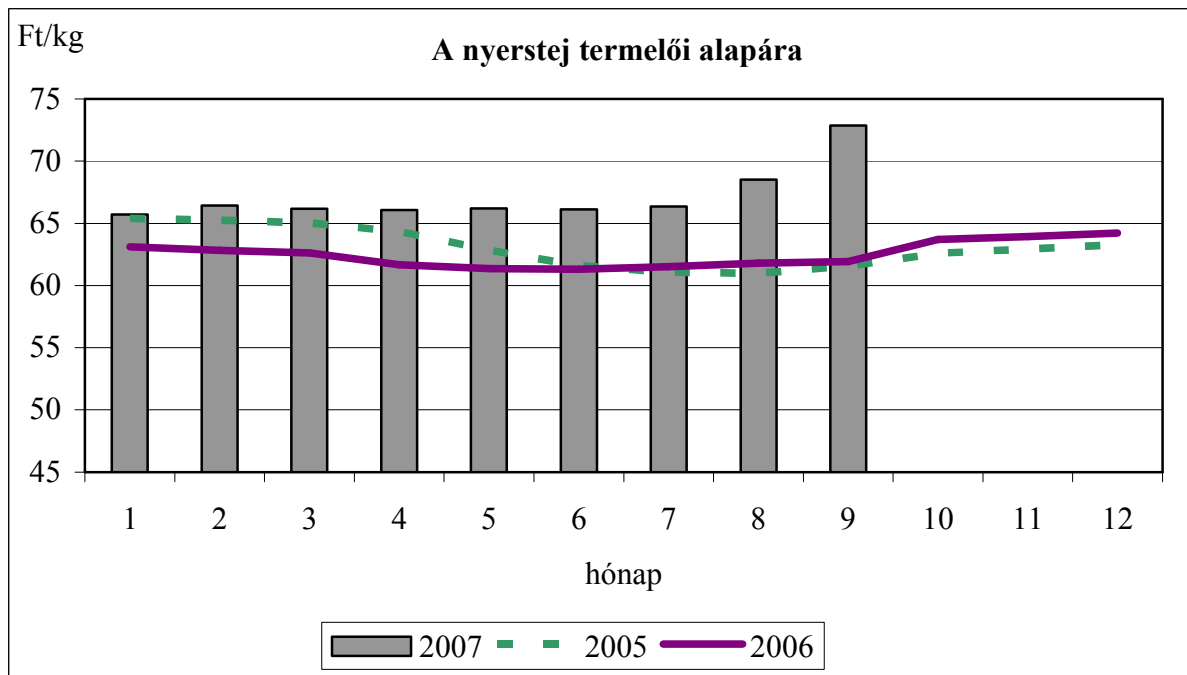
**TÁJÉKOZTATÓ ADATOK A FŐBB TEJTERMÉKEK KIVITELÉRŐL
2007. szeptember**

Termék megnevezése		Országos			2007.IX. hó/ 2006.IX. hó / %/	2007.IX. hó/ 2007.VIII. hó / %/
		2006. IX. hó	2007. VIII. hó	2007. IX. hó		
2,8% zsírtartalmú pasztőrözött 1 l-es dobozos tartós tej	liter	537044	701736	-	-	-
	Ft/liter	113,25	103,63	-	-	-
Adagolt vaj	kg	21000	-	21000	100,00	-
	Ft/kg	643,73	-	1068,82	166,04	-
Vajkrém natúr	kg	107273	49770	-	-	-
	Ft/kg	497,80	570,81	-	-	-
Tejföl	kg	7246,00	25432,00	-	-	-
	Ft/kg	269,70	272,81	-	-	-
Joghurt natúr	kg	11070	-	-	-	-
	Ft/kg	158,37	-	-	-	-
Joghurt gyümölcsös	kg	170179,20	218356	136257	80,07	62,40
	Ft/kg	240,31	214,64	310,73	129,30	144,77
Érlelt keménysajt	kg	318741	322980	307470	96,46	95,20
	Ft/kg	810,62	888,11	801,96	98,93	90,30
Trappista sajt	kg	87525	21392	43000	49,13	201,01
	Ft/kg	795	832,81	1045,00	131,45	125,48
Ömlesztett sajt	kg	375399	215793,23	611589,56	162,92	283,41
	Ft/kg	612,52	541,54	547,09	89,32	101,02
Sovány tejpör	kg	-	116000,00	135000	-	116,38
	Ft/kg	-	922,28	896,57	-	97,21

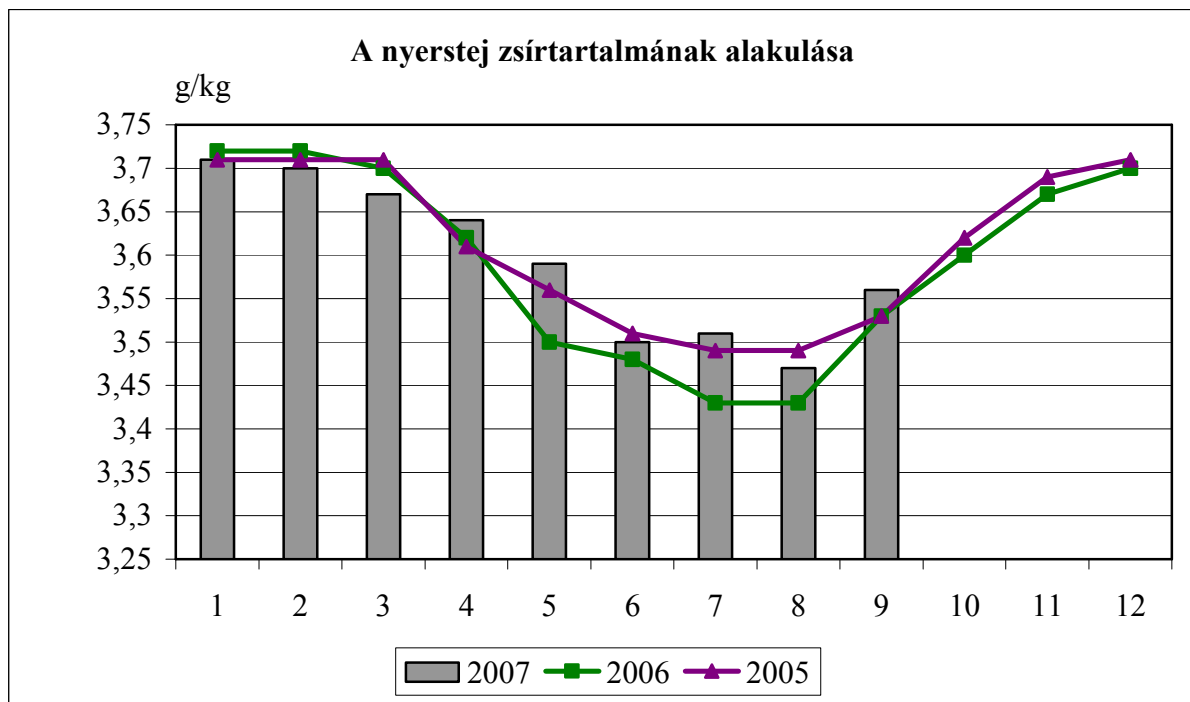
1. ábra

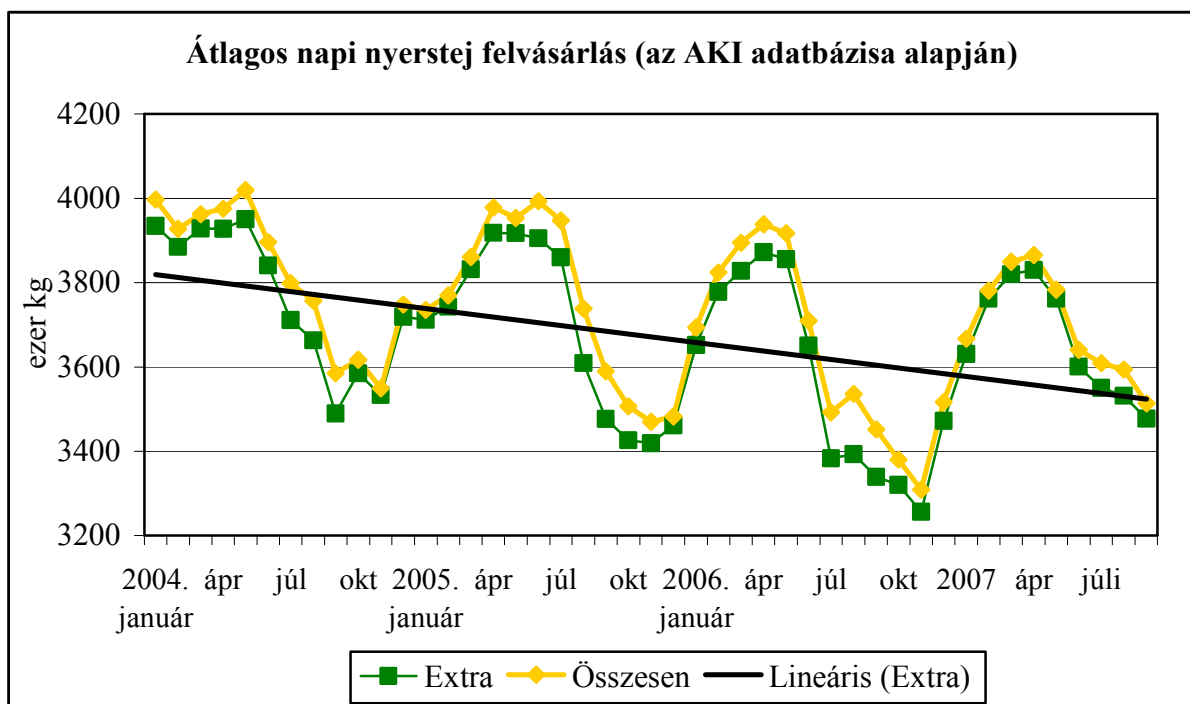
2. ábra

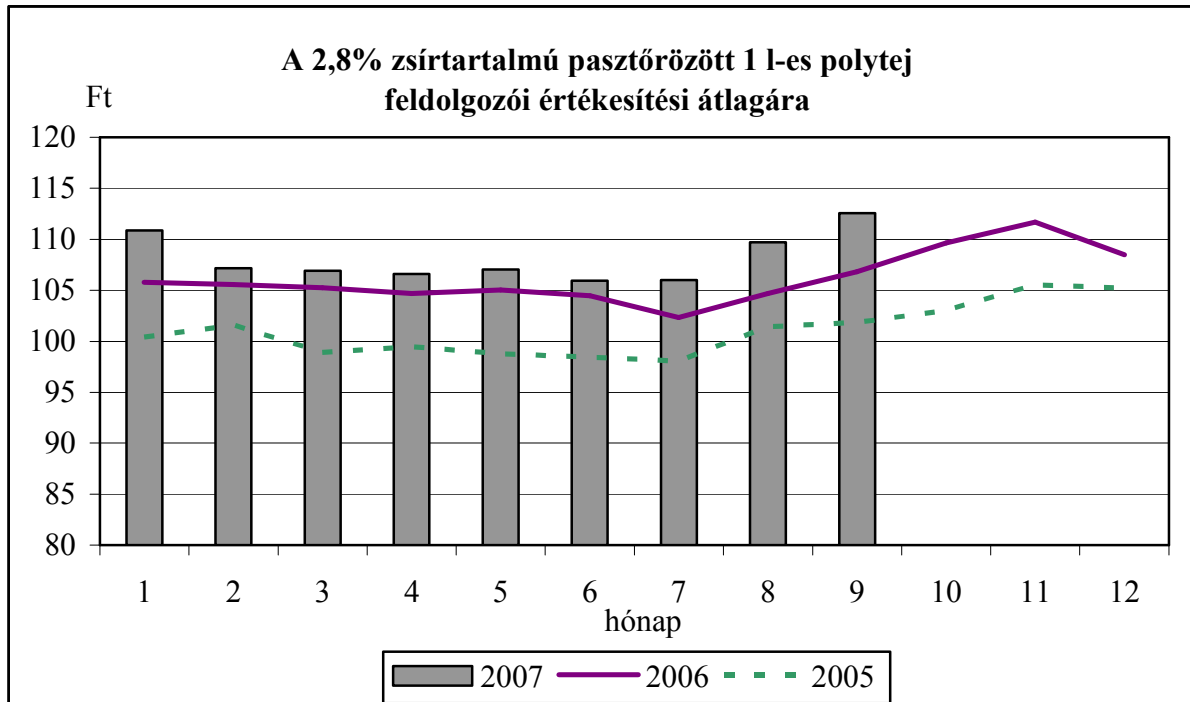
3. ábra

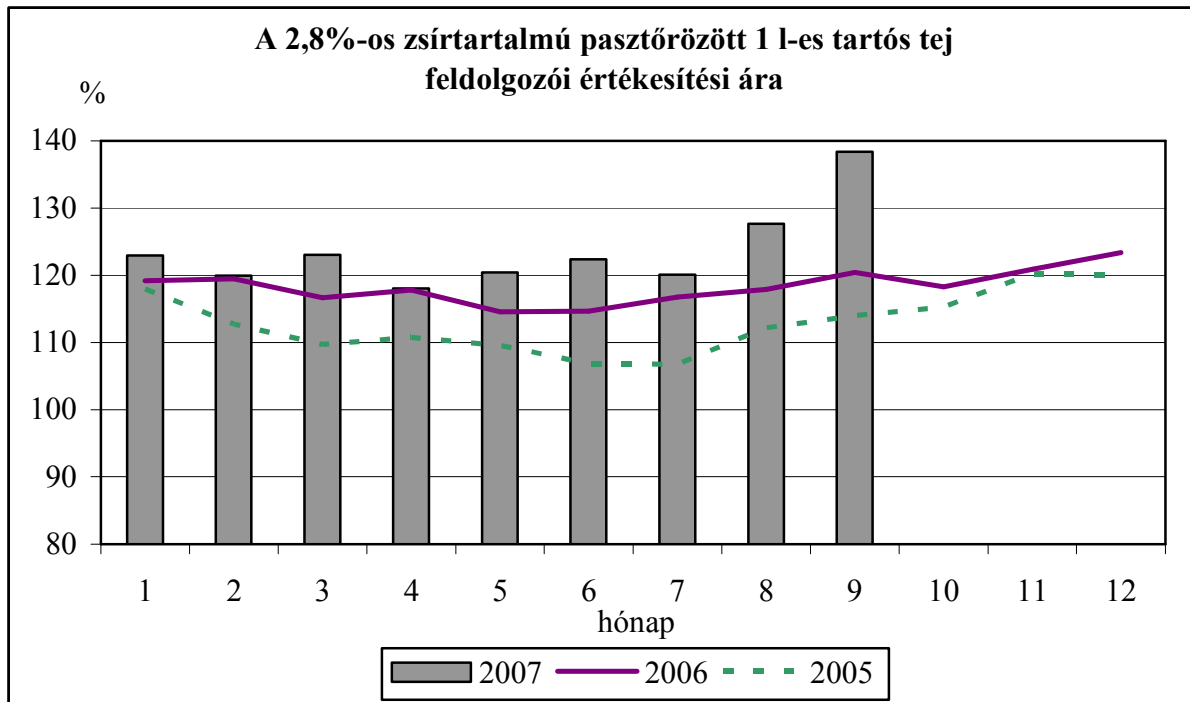
4. ábra

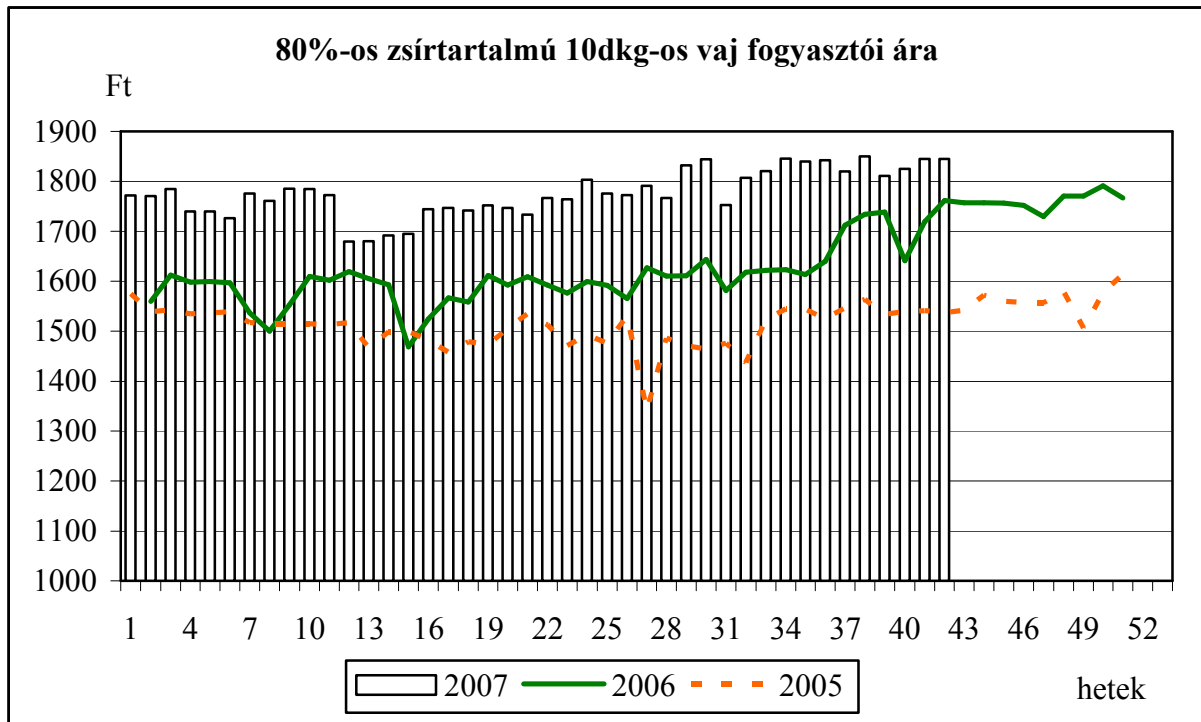
5. ábra

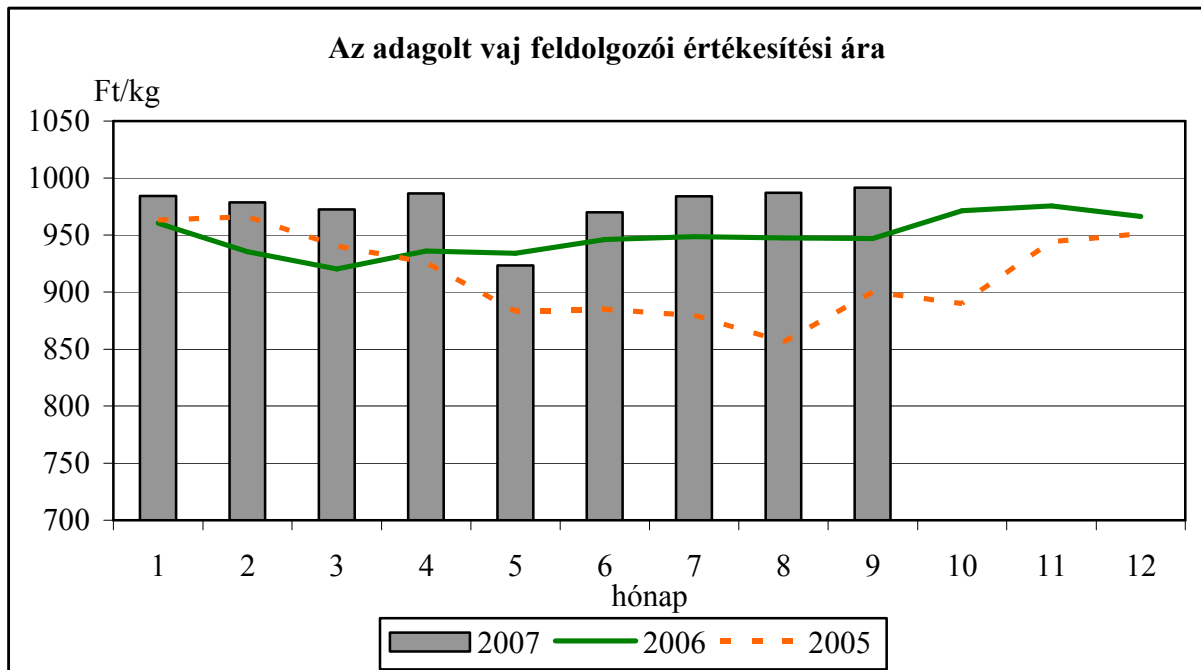
6. ábra

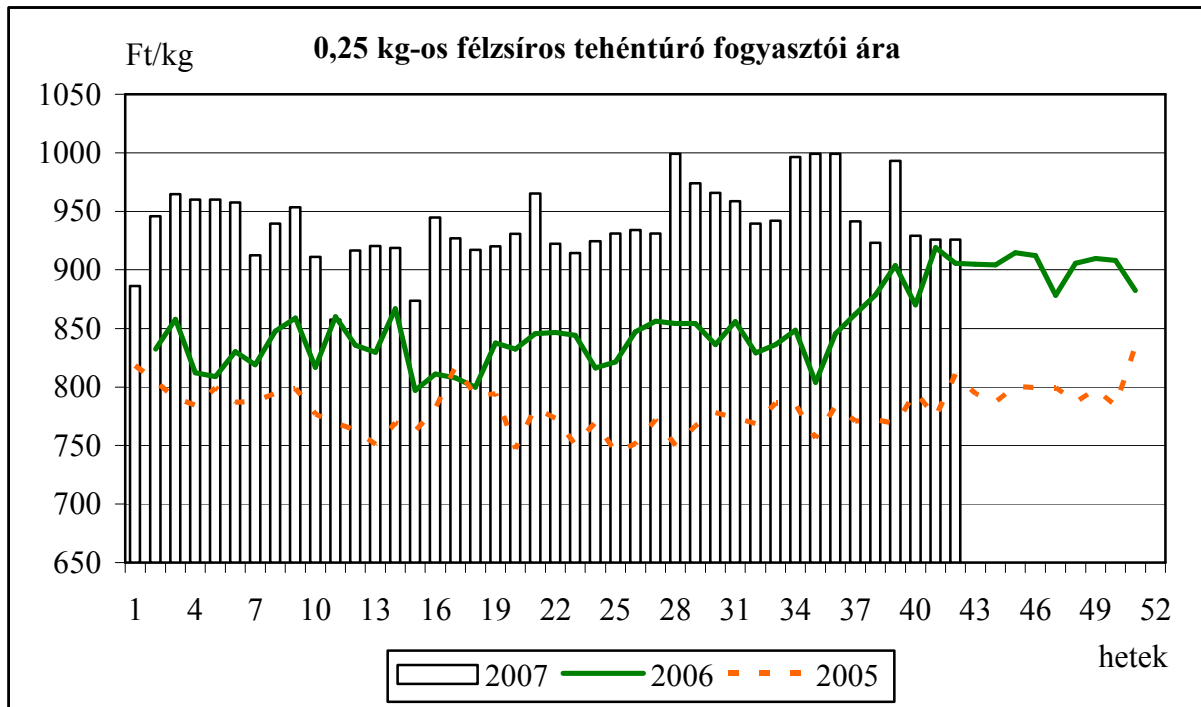
7. ábra

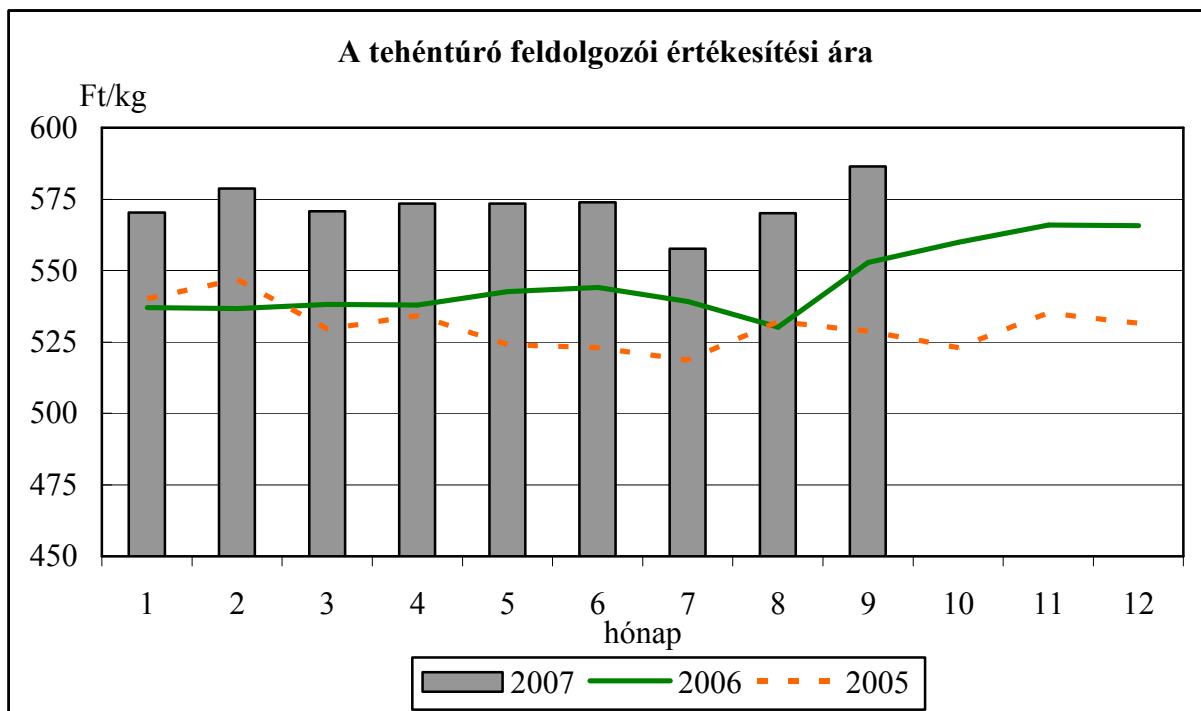
8. ábra

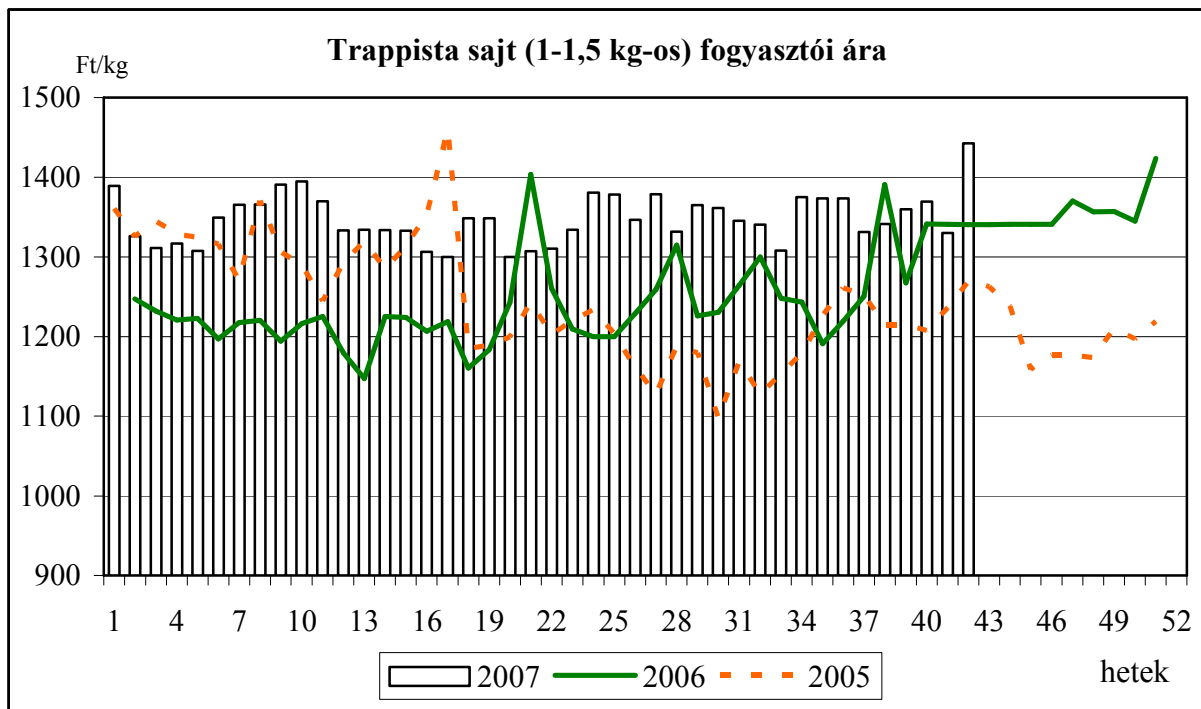
9. ábra

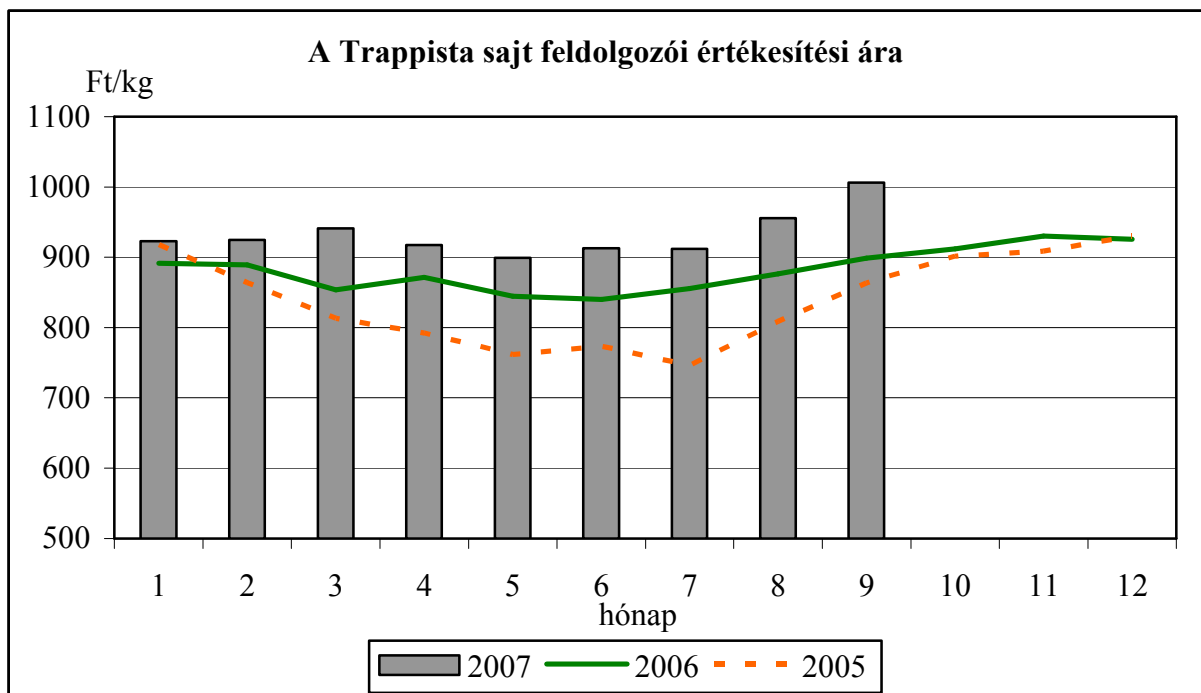
10. ábra

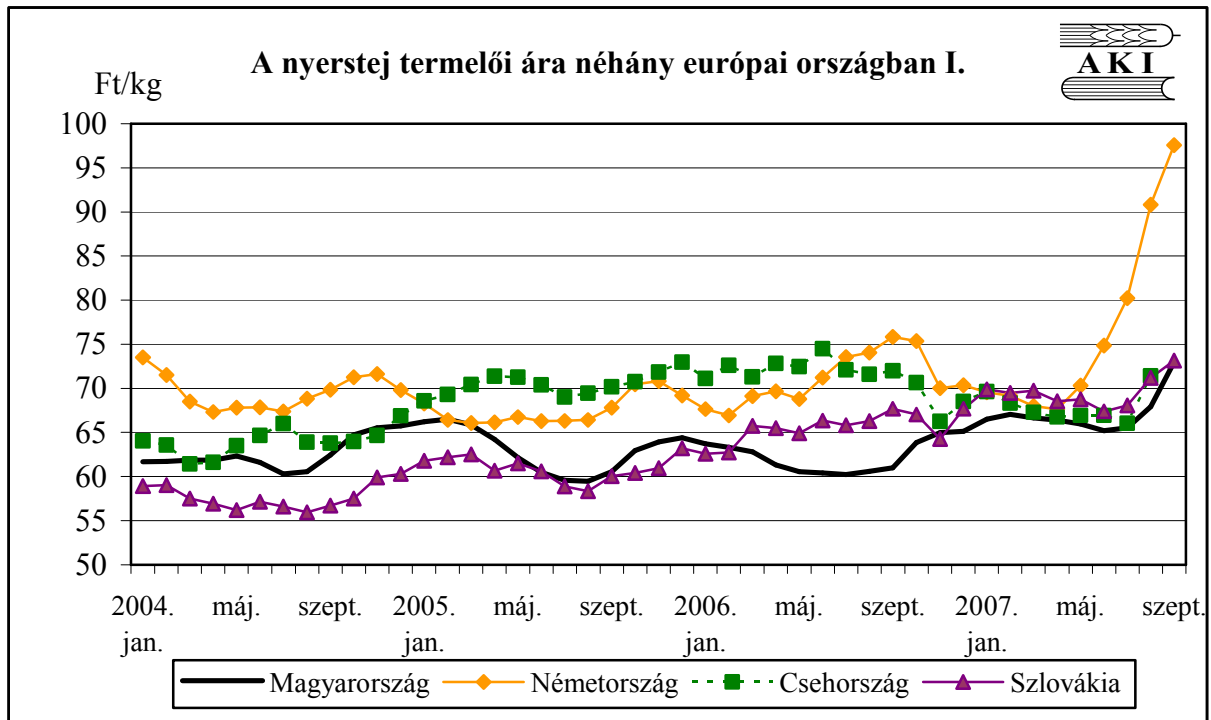
11. ábra

12. ábra

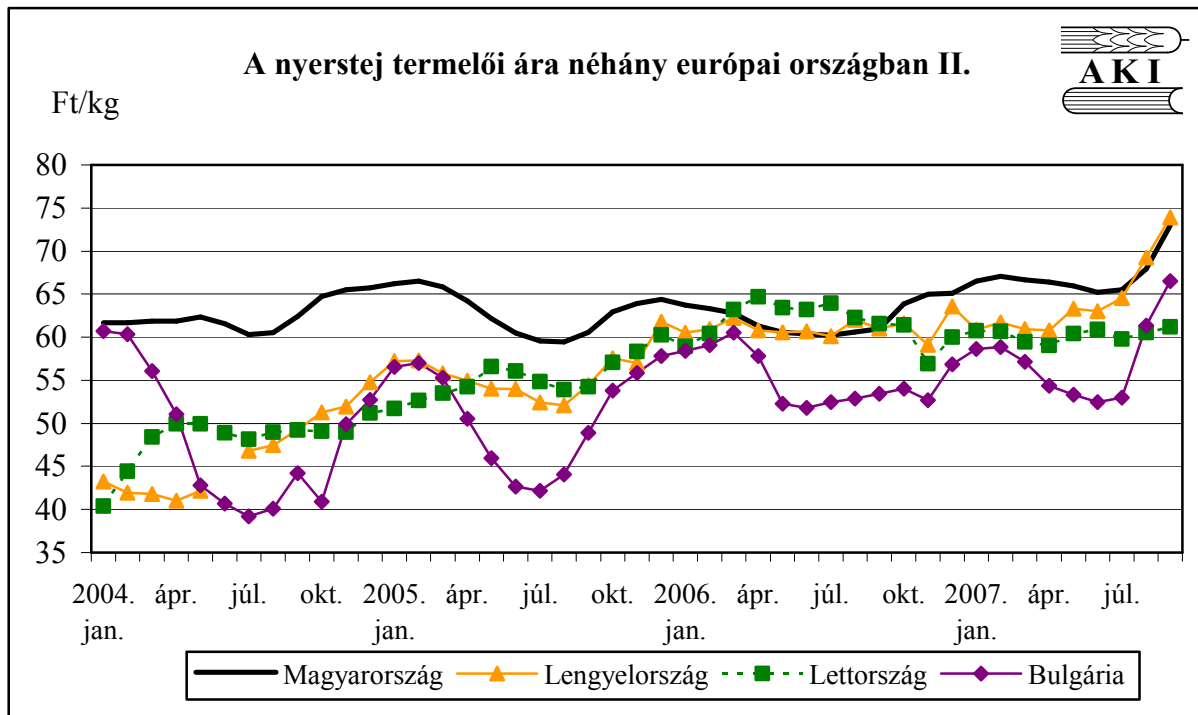

13. ábra

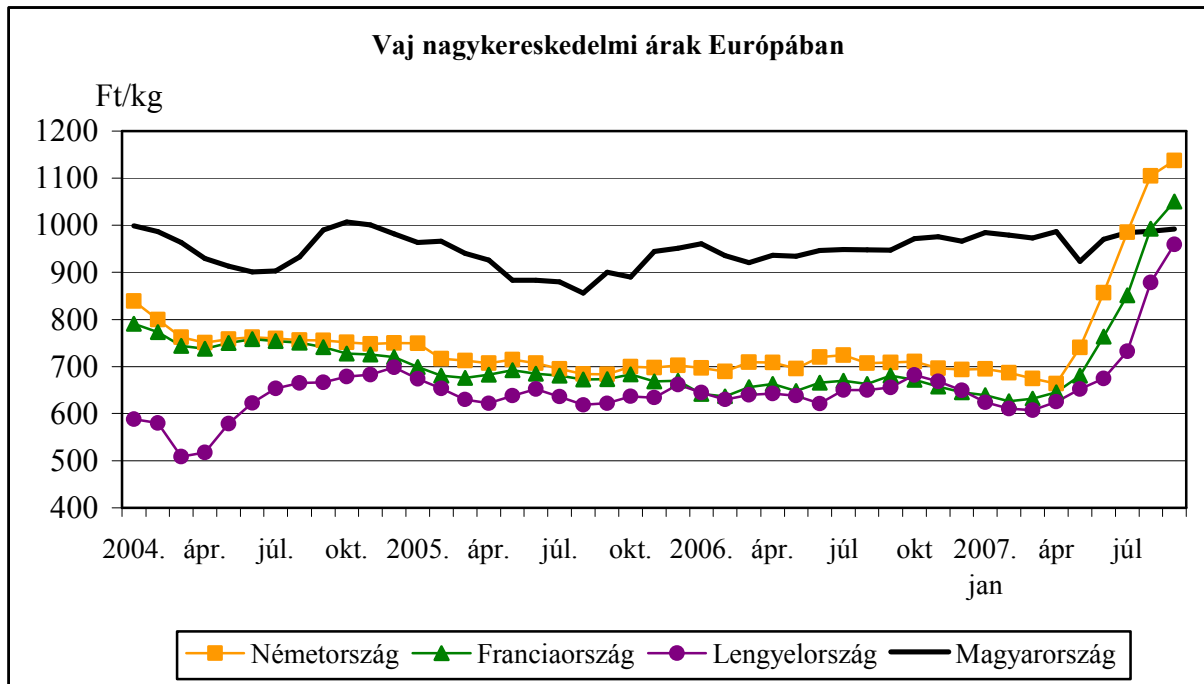
Forrás: ZMP

14. ábra

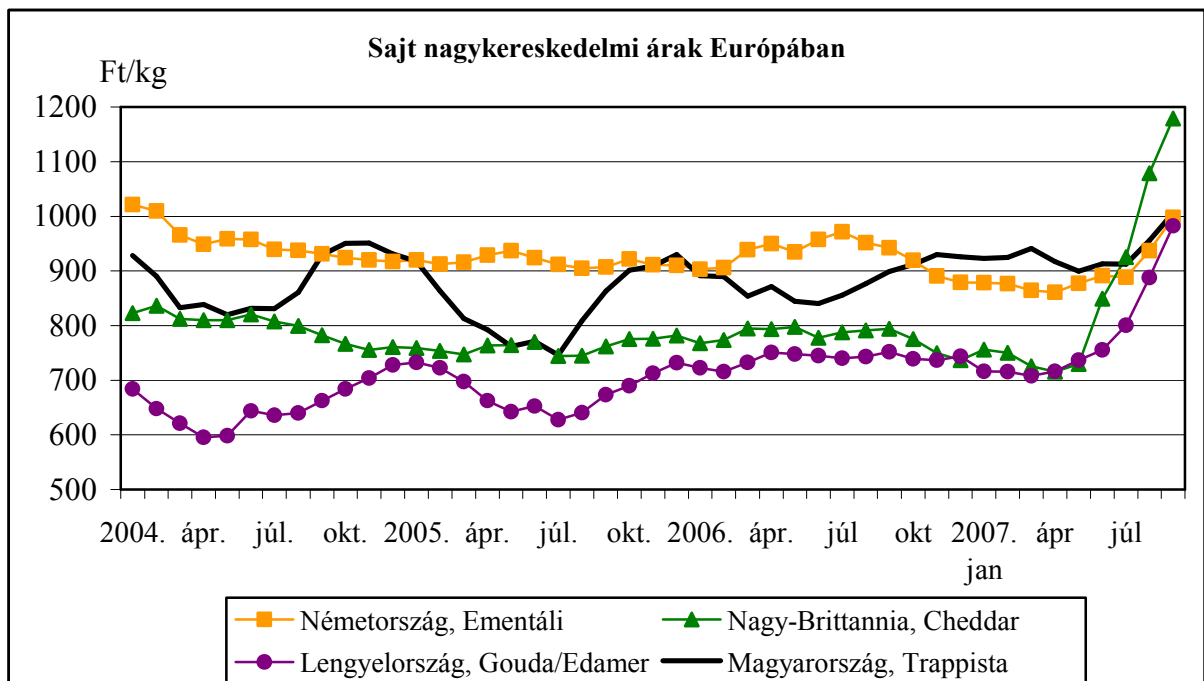
Forrás: ZMP

15. ábra

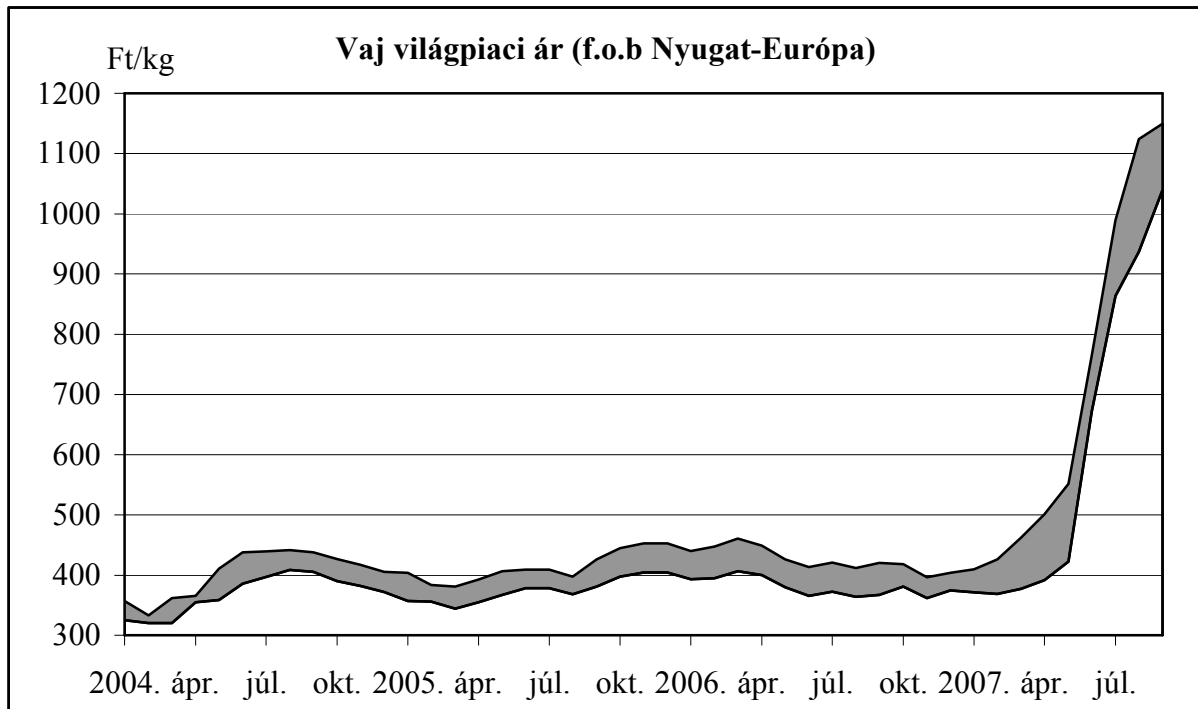
Forrás: Productschap Zuivel, AKI

16. ábra

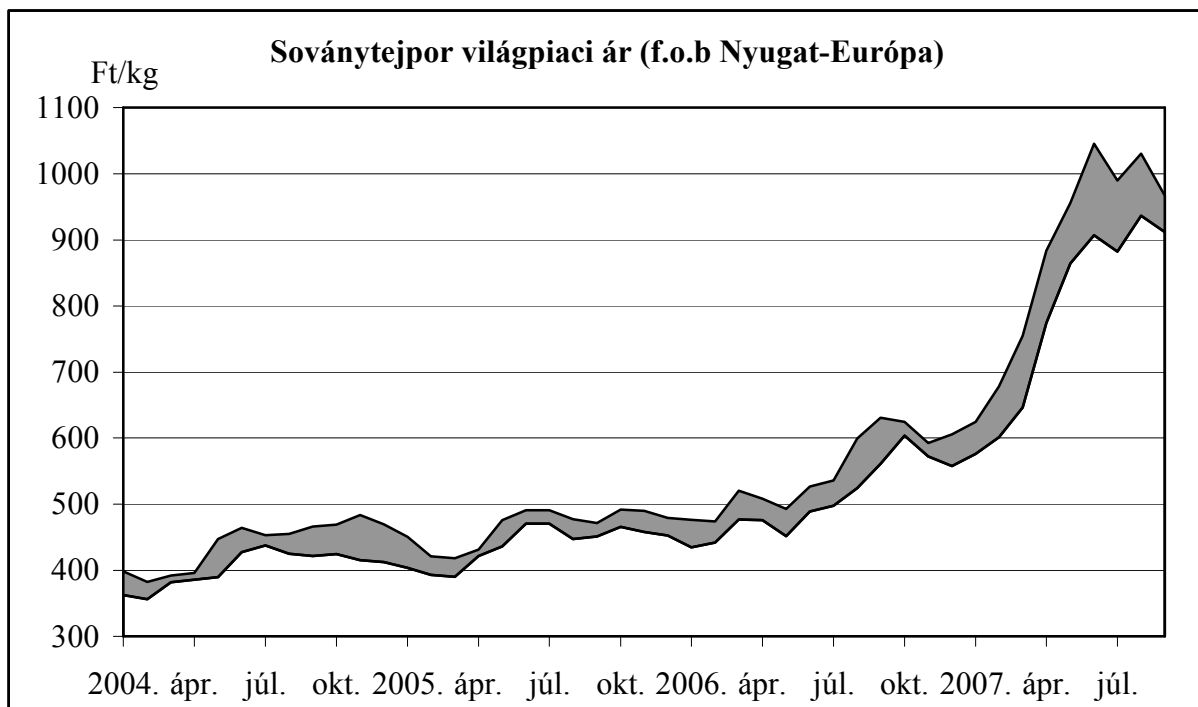
Forrás: Productschap Zuivel, AKI

17. ábra

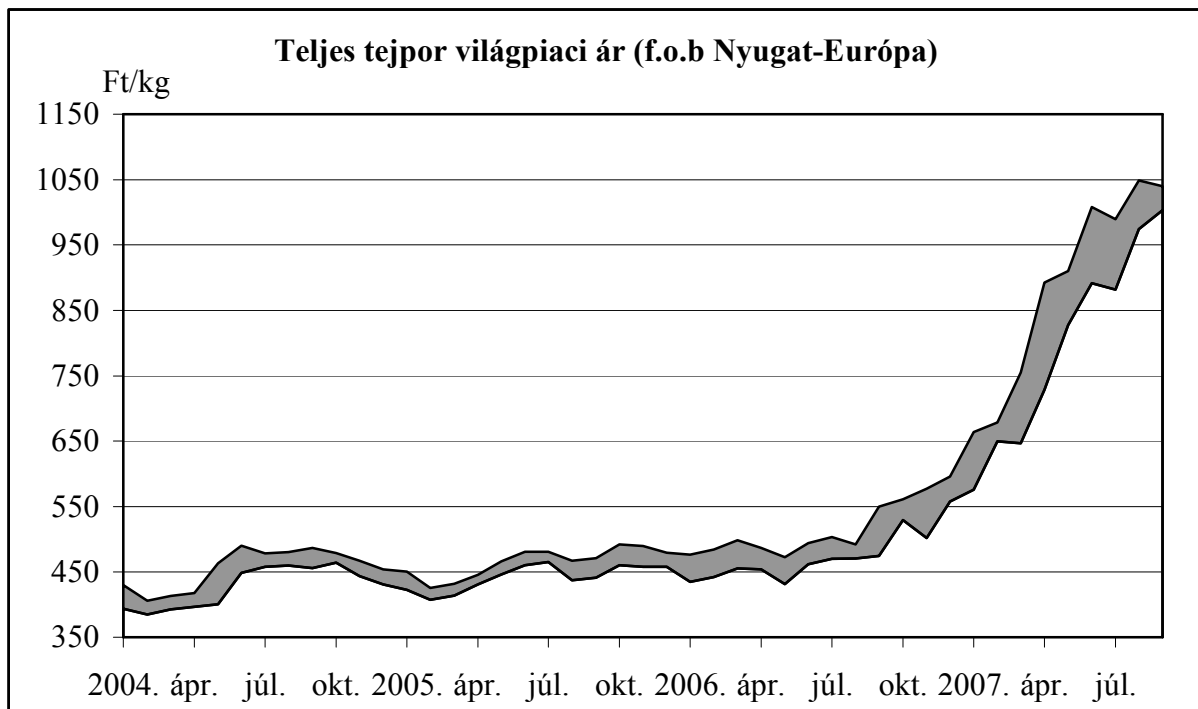
Forrás: USDA

18. ábra

Forrás: USDA

19. ábra

Forrás: USDA

A **Tej és tejtermék** kiadvány havonta jelenik meg.
A Piac-árinformációs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

A Tej és tejtermék kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és ipari növények
Élőállat és hús
Baromfi
Zöldség-gyümölcs-burgonya
kiadványokat

A Tej és tejtermék kiadvány havonta, a többi kéthetente jelenik meg.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaci ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piac-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
E-mail: akii@akii.hu